

# MŪSŲ Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»  
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL  
Dr. José Ferreira Carrato  
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES  
LAIKRAŠTIS  
A D R E S A S :  
AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371  
SÃO PAULO  
ATSKIRO NUMERIO KAINA  
CR.\$3,00

NR: 380 (41)

SÃO PAULO — BRASIL — 1956 M. SPALIO MĖN. — OUTUBRO 13 D.

IX METAI

## Sueso kanalas dar vis Saugumo Taryboj.

New Yorke, Jungtinių Tautų Organizacijoje Saugumo Taryboje, suinteresuotų kraštų atstovai dar tebesiginčija Sueso kanalo reikalu. Nusistatymai vienos ir kitos pusės nesuderinami. Taisymas buvo svarstomas viešuose ir slaptuose posėdžiuose.

Yra pasiūlyta sudaryti komisija, kuri ieškotų būdų pačiam ginčui išspręsti.

Nors ir nesutarata, tačiau apie reikala viena ir kita pu-

sė blaiviai galvoja ir yra linkę eiti prie susitarimo. Ypač nemažų nuolaidų yra padarę egiptiečiai. Nesibaigiančios derybos atvėsinos egiptiečių karštas nuotaikas ir j reikalą žiūri iš praktiškosios pusės. Amerikos atstovas iš savo pusės pabrėžė, kad kanalo likimas negali būti paliktas vienai kuriai valstybei. Jau yra tikra, kad šiuo metu karas nekils.

## Vokietijos suvienijimo reikalu

Vakarų valstybių ambasadoriai Maskvoje įteikė užsienio reikalų ministeriui notą. Joje pasireiškia, kad paremia Vakarų Vokietijos užimtą poziciją. Bonnos vyriausybė reikalauja, kad keturi didieji, atsakomingi už Vokietijos padalinimą, išpildytų savo pasižadėjimus, duotus Gėnėvos konferencijos metu.

Amerika, Anglija, Prancū-

zija rašte atsiųstame Vakarų Vokietijos vyriausybei patvirtina, kad Vokietijos suvienijimas turi būti įvykdytas laisvų rinkimų keliu.

Vakarų trys didieji pasiliekdami prie minėto suvienijimo kelio, bet gi turi laukti, kad Rusija išpildytų savo pasižadėjimus padarytus Gėnėvoje.

## Vyriausybės krizis Lenkijoje

Jau kuris laikas Lenkijoje komunistų partijoje vyksta aštri kova. Tos kovos pasekmė pasireiškė atsistatydinimu ministro pirmininko pavaduotojo Minc, kuris yra laikomas stalinistu. Jam pasiūlytas į komunistų partijos viršūnes vėl gali grįžti Gomulka, kuris jau pirmiau gynė Lenkijos politikos nepriklausomybę nuo Rusijos. Už tat jis yra vadinamas «lenkišku Titu».

## Rusijoje

Praėjusią savaitę buvo savotišką sensaciją sukėlusio Tito kelionė Rusijon. Buvo visokių spėliojimų, apie politikos suderinimą, apie naują Kominformą ir t. t. Nors kairiaisiais klausimais Kruščiovo ir Tito nusistatymas sutapo, tačiau nemaža klausimų Tito nuomonė yra skirtinga nuo jo idejų draugų esančių Kremliuje.

Pasitvirtina žinia, kad Kruščioviui Tito parama buvo reikalinga.

Rusijoje, kaip ir Lenkijoje, komunistų partijos viduje vyksta kova. Tos kovos priskyje iš vienos pusės yra Kruščiovas, o iš antros Molotovas kurį palaikanti karjuomenė. Daugumas politinių stebėtojų yra įsitikinę, kad Kruščiovas iškrisia iš partijos vadų.

Tiksliausias laikrodys pasaulyje

Strasburgo katedra garsi ne tik savo meno turtais, bet

ir bokšto laikrodžiu, dirbtu vi duramžiams besibaigiant. Laidis grožus ir geras, bet negali pasigirti tikslumu. Per 300 metų jis pavėlina net 24 sekundes!!! Šitoks nepunktualumas nepatiko danų laikrodininkui Olsen. Jis triūsė 35 metus ir pagamino žymiai tikslesnį, kuris per 1000 metų nepavėlintų tik ketvirtadalį sekundės. Jame sudėta tik 445 rateliai, jis rodo visų paralelių laiką, pasako julijoniško ir gregorijoniško kalėdorių datas, žymi mėnulio atmainas ir žvaigždžių judėjimus, nurodo saulės tekėjimą ir nušėidimą. Laikrodis pernai pakabintas Kopenhagos miesto rotušės bokšte. Gaila kad jo autorius Jens Olsen iškilmėse negalėjo dalyvauti, nes šventės išvakarėse pasimirė.

## Nauji laikrodžiai

Amerikos laikrodininkų bendrovės susirinkime bendrovės pirmininkas dėstė, kad per dešimtį metų bus visai kiti laikrodžiai. Juose nebus nei spyruoklių nei ratukų. Jie bus elektroniniai. Jie bus ir pigesni už dabartinius.

## Prezidentas brangus

1952 rinkimuose respublikonų partija propagandai išleidusi 12,8 mil. dolerių, ir Eisenhoweris laimėjo. Stevensonas pralaimėjo, ir jo partija buvo išleidiusi tik 6,2 mil. dol. Kalba, kad šiemet rinkimai turi būti dar brangesni, nes daugiau naudojasi televizija Eisenhoweris žadėjo pasakyti per televiziją 6 kalbas



Ruošiasi olimpiadai.

Du Amerikos kareiviai Berlyno sumušė pasaulinį šimto metrų greičio rekordą, kuris buvo dešimts ir dvi dešimtosios sekundės. O kareiviai Willie Williams (dešinėj) 100 metrų nutėjo per dešimts ir vieną dešimtą sekundę. Šis rekordą pakartojo du kartu 72 valandų laikotarpi. Kareivis Murchison (n. 33) taip pat pasiekė to greičio 100 metrų bėgime.

O tokios kalbos pusvalandis kaštuoja apie 100,000 dol.

## Lietuvos vyskupai gražinti iš ištremimo

Neseniai iš ištremimo gražintas Telsių vyskupas pagalbininkas Vincas Ramanauskas, kuris «apsigyveno pasavuosius Šveikšnoje». Paski ausiomis žiniomis gražintas iš Sibiro ir Telsių vyskupas Vincas Borisevičius. Arkyvis kupas M. Reinys, yra miręs Vladimiro kalėjime, vysk. Matulionis jau pirmiau buvo gražintas. Taigi šiuo metu iš ištremimo gražinti visi Lietuvos vyskupai.

Sugrįžo, ar greitai laiku bus gražinta visa eilė kunigų iš Sibiro. Jų tarpe buvęs uolus katalikų akcijos veikėjas kun. St. Telksnys. Ar Lietuvoje dabar yra didesnė sąžinės laisvė, šie faktai dar nieko nesako. Gali leisti sugrįžti, propagandos delei, vyskupams ir kunigams, tačiau gali būti priversti apsigyventi pas «savuosius».

## Poznanių teismas dar nesibaigė

Keli jauni darbininkai kaltinami už kareivio nužudymą sukilimo metu nuteisti gana švelniai. Bausmės nedidesnės kaip keturi metai kalėjimo. Didesnėmis bausmėmis bausiti bijo, kad vėl žmonės nesukiltų, nes padėtis Lenkijoje

yra įtempta. Teismas dar te beteisia kitus.

## NAUJAS RINKIMŲ ĮSTATYMAS LENKIJOJE

Gyventojams aprašinti Lenkijos parlamentas ruošia naują rinkimų įstatymą. Žinoma, šis įstatymas taip redaguojamas, kad komunistai galėtų išrinkti ką nori ir kaip nori. Šis rinkimų įstatymas jokio demokratiško kvapo neturi. Sulig projektu, politinės partijos (jeigu ten yra dar ko kia be komunistų partijos) ar šiaip žmonių susigrupavimai, turės įstoti į vadinamą «Tautinį Frontą».

Ir šis frontas sudarys ir patieks rinkikams kandidatų sąrašus. Pirmiau juos sudarydavo komunistų partija, ir tik ji viena. Dabar jos vietoje vadinamas tautinis frontas. Iš esmės rinkimų sistemoje jo kio skirtumo, nes nėra jokios laisvės opozicinėms politinėms partijoms.

— Vengrų rašytojai reikalauja didesnės laisvės. Jie saiko, kad rašytojų pavergimas partijai, o ypač stalinizmui deformuoja rašytojų dvasią. Kaip matome drąsos ir laisvės vėjelis visur pradeda dvelkti. Gal jis neužligo iš kils kaip didelė audra ir įkyrėjusį komunizmą nušluos nuo žemės paviršiaus.

— Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos kongresas rugsėjo m. 1-2 dienomis Cle

velande praėjo sekmingai ir padaryta reikšmingų priemonių bei svarbių planų ateities veikimui.

## AMERIKOS LIET. R. KATALIKŲ FEDERACIJOS KONGRESAS

Frasideda šį penktadienį, spalio m. 12 d, Bostone. Tai jubilėjinis, 50 metų kongresas Katalikų Federacija yra centras Amerikos lietuvių katalikų Jos nariais yra visos lietuvių katalikų organizacijos Federacijai sekmingai vadovauja buvęs Kauno universiteto profesorius ir žymus katalikų veikėjas Dr. inžinierius Adolfas Damušis. Plačiau apie Federaciją parašysime sekančiame numeryje.

## Lietuvos Byla i Jungt. Tautas

Vliko pirmininkas Jonas Matulionis. «Lietuvių Dienų» bendradarbiui A. Šalčiui duotame pasikalbėjime pabrėžia reikala, jog atėjo laikas Lietuvos bylą iškelti Jungtinėse Tautose: «Iki šiol, neskaitant eilės memorandumų, laisvieji lietuviai neišnaudojo Jungtinių Tautų pasaulio forumo savo bylai išgarsinti. Priėjimas prie didžiojo parlamento nebus lengvas. Bet nepaneigiamas faktas, kad sulaužęs visas priesaikas ir pazardus sovietinis okupantas tebelaiiko lietuvių tautą ir valstybę, buvusį Tautų Sąjungos narį, neišvengiamai Jungtinėms Tautoms uždeda atsakomybę, juo labiau kai kaltinamas yra Jungtinių Tautų atakingos narys... Ši byla atkleistų Maskvos skelbiamą koegzistencijos tikrąjį pobūdį pagal ruošimas, procedūra ir pagaliau jos svarstymas bei rezolucijos Jungtinėse Tautose neišvengiamai priverstų žmonija persvarstyti susidariusią padėtį».

## Kat. Federacijai 50 m.

Dr. Adolfas Damušis «Lietuvių Dienų» naujausiam numeryje primena auksinę Amer. Liet. R. Katalikų federacijos sukaktį. Profesorius visų pirma pabrėžia religijos svarbą. Religija yra «ne tam, kad tik sekmadienį praturtintų žmogaus dvasios pasaulį, bet tam, kad formuotų kasdieninę žmogaus sąžinę krikščionių principais, kurie atsispindėtų žmogaus profesinėje, visuomeninėje, socialinėje veikloje... Tai viso gyvenimo pagrindas».

Federacija, pasirinkusi savo uždavinį religinių idealų pavidavimą gyvenime, mums darosi itin reikšminga. Anot prof. Damušio: «Federacijos religinė pasaulėžiūrinė plotmė yra labai plati bazė visiems lietuviams, kuriuos saistė krikščioniškoji sąžinė. Kartu tai yra tvirta atrama mūsų kovoje už tautinį išsilaukimą».

(pabaiga 6 pusl.)

### 5.000 kankiniv Afrikoje

Maryknoll misionierius Tomas Quirk, nuvykęs į Kenya, susekė, kad Mau Mau teroristai Afrikoje yra iš viso nužudę apie 5.000 katalikų. Dauguma jų žuvo dėl to, kad nesutiko dalyvauti pagoniškosse Mau Mau apeigose ar dėl to, kad atsisakė žudyti baltuosius. Tai tikri kankiniai.

### Kiek kasdien parduodama laikrasciu

Iš Unesco informacijų sužinome, kad kasdien pasaulyje parduodama 2555 milijonai laikraščių, 257 milijonai radijo aparatų ir 44 milijonai televizorių perduoda laikraštinės žinios bei filmus. Lyg to neužtektų? Dar 130.000 kino teatrų duoda kronikinių žinių su paveikslais. Iš to paties leidinio taip pat sužinome, kad apie pusę visų žemės gyventojų dar nemoka nei skaityti, nei rašyti.

### Vyrai, ant drasos

Vienoje Rytinės Vokietijos pradžios mokykloje turėjo lankytis komunistas inspektorius vaikai ėmė baimintis. Vienas

«pipiriukas», žinojo, kad suaugusiems drąsos duoda nugėrimas. Pasiūlė tą priemonę išmėginti ir pats iš namų atnešė tūto butelį, vyrai, tik po lašiuką, — rėkė sumanytojas. Taip visi «vyrai» išdrąsino, kad inspektorius tikrai nebijojo ir su juo visai nesiskaitė. Už tai nukentėjo tik vargšė mokytoja.

### Vyras pasveiko Fatimos Marijos sventovėje

Visoje Portugalijoje greitai pasklido žinia apie nepaprastą atsitikimą, kuris įvyko š. m. gegužės mėn Fatimos Marijos sventovėje. Ten vėlai vakare ėjo išpažinties Karolius Canteiro, Portugalijos pilietis, kuris po automobilio nelaimės jau trys metai buvo suparalyžuotas. Gydytojų komisija buvo pareiškus, kad tai yra neišgydoma liga, nors ir didelė pinigų suma vienos draudimo bendrovės tam buvo paskirta. Vos tik atliko išpažintį ir, jam dar tebesant apsišveikimo kopyčioje, pasijuto esąs sveikas ir su dideliu nustebimu pradėjo valdyti anksčiau suparalyžuotus sąnarius. Nors bažnytinė vyriausybė dar nepareiškė savo sprendimo, tačiau pagal

viešąją nuomonę tai laikoma stebuklu ir įvykiu.

### Gyvytė Mirties jūroje

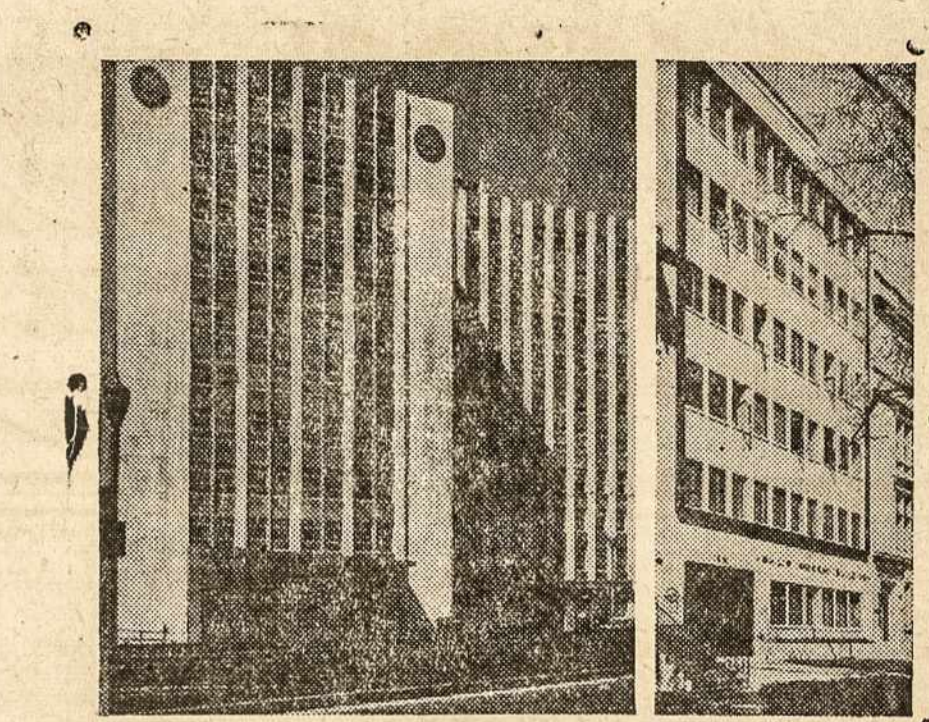
Seniau, buvo manoma, kad Mirties jūroje nėra jokios gyvybės, o tėra tik stiprios koncentracijos druskos, potašo ir kitokių mineralų. O šiaip jau rodos buvo aišku, kad tame sūriame vandenyje negali tarpinė mažiausias gyvis.

Mokslo uždavinys yra abejoti seniau sudarytomis pažiūromis ir kritiškai pervertinti pirmesnius mokslo sprendimus. Šiuo atveju taip pasiūlyė dr. B. Willskys. Jis tam tikru aparatu pasėmė iš įvairių jūros gilumų vandens ir ištyrė savo laboratorijoje. Tyrimo rezultatas nustebino, kai, žiūrėdamas per mikroskopą, vandenyje pastebėjo mažučius gyvius, kurių dalis buvo apskriti, dalis kamščio formos arba pailgi ir paplokšti. Tuo savo tyrimu dr. B. Willskys sugrįžė mokslininkų nuomonę, kad Mirties jūroje nėra jokios gyvybės.

### Ispanai ir šeimos

Madrیده trisdešimt keturi nariai komiteto, organizuojančio Tautinį Didelių Šeimų kongresą, iš viso turi 379 vaikus. Vienas narių turi 17 vaikų ir trejetas kitų po 14 vaikų.

Tie vyrai yra nariai Katalikų Šeimos Tėvų konfederacijos. Jie planuoja įkurti tautinę organizaciją, kad sutrauktų didelių šeimų galvas. Oficialiai nustatyta, kad daugiau, kaip 100.000 ispanų tėvų turi skaitlingas šeimas. Kongresas svarstys pasiūlymus, kad val



Moderniško stiliaus pastatai.

džios pašalpa didelėms šeimoms būtų padidinta ir, kad šeimos, turinčios mažiausiai trejetą vaikų, būtų laikomos didelėmis šeimomis.

### Buv. komunisto Budenzo duktė vienuolynan

Julia Budenz, duktė Louis F. Budenz, dabar profesoriaujančio Fordham universitete ir buvusio redaktoriaus komunistų laikraščio «Daily Worker», buvo garbės viešnia atsisveikinimo vakarienėje New Yorke, išvakarėse prieš jai iškeliaujant į uršuliečių vienuolyną, kur ji žada tapti vienuole, šiais metais į baigę New Rochelle kolegiją.

L. F. Budenz grįžo prie Bažnyčios prieš 11 metų. Tuo pa

čiu laiku jo žmona, unitarų sektos narė, ir jo vaikai tapo katalikais. L. F. Budenz yra kelių krygų autorius.

### Lietuvaitė misionierė Venecueloje

Chicagos lietuvio Antano Preibio duktė Maracaibo mieste, Venecueloje, padarė viešuosius išvados, gaudama sesers M. Antaninos vardą. Ji yra įstojusį į Mediciniską Sešelių Misionierių vienuolyną ir išvados padarė Coromoto Marijos ligoninėje, minėtame mieste.

Naujoji seselė misionierė yra lankius Šv. Kazimiero akademiją paskiau studijavo Lojolos universitete. Įstojusį į vienuolyną, Pensilvanijos universitete baigė fizinės terapijos kursą.

Tą pačią dieną, tame pačiame Medicinos seserų vienuolyne, tik Philadelphia name, padarė išvados ir kita čikagietė: sesuo M. Janet, kilusi iš Oak Park. Ji dar tebetęsia gailėstingosios sesers mokslą.

### Zemė mazesnė negu manyta

JAV Karisomenės Žemėlaپی tarnyba po ilgų tyrimų paskelbė, kad žemės radius ties ekvatoriumi yra apie 3957 mylios arba 420 pėdų mažiau, negu ligi šiol buvo manoma.



Venancijus Ališas

## MADRUGALIS

Kur mačiau tas marias?  
Buvo jos be ribų kaip naktis.  
Begalinės tylos paslaptis  
Nešė baltas bures.

Iš ramių vandenu  
Kilo saulė pro blūsto rūkus  
Lyg mirażas dausų atokus  
Ant auksinių sparnų.

Švito tolis vaiskus.  
Už pilkų Madrugalio kalnų  
Degė spinduliu jaunu, gležnu  
Anilino dangus.

Neapžvelgti akim  
Brėškos lauko platybių visu!  
Aš drauge savo rytą nešu  
Su tavim, su tavim - - -

## Verduno pragare pries keturiasdešimt metu

Apie milijonas vyrų zuvo mūsų. Norėjo prancūzus paklupdyti, bet suklupo patys

1916 m. vasario 21 d. 7:20 val. ryto pragariška karo ugnis atsimušė į Verduno apylinkės fortus ir į patį miestą. Apie 1600 visokio kalibro vokiečių pabūklų spiaudė ugnim ir granatom. Pirmą sykį karo būleteniuose pavartoja masišsireiškimą «būgninė ugnis».

Neatsitiktinai vokiečių štabas, kuriam vadovavo gabus gen. Erich von Falkenhayn, nusprendė pulti Verduną. Karas buvo susimetęs į apkasus. Nežymių dalinių apsikopojimas, daugiausia kavalerijos patrulių, nieko naujo nežadėjo. Vyras prie vyro tūnojo apsikasę, skęsdami vandeny ligi kaklo, kankinami namų ilgesio ir trokšdami greit baigti šį šunišką gyvenimą.

Vokiečius greičiau judėti skatino ir kitos aplinkybės. Jie praktiškai būdami apsupti iš visų pusių, pradėjo sto-

koti maisto bei kitų žaliavų. Vienintelė viltis laimė buvo tik staigiai paleisti veikti galiną karo mašiną visu tempu. Iš patirties žinojo, kad mažesniais puolimais negalės pralaužti priešos linijų, o stumtis žingsnis po žingsnio neapsimoka.

### Verduną parinko gen. Falkenhayn

Gen. Falkenhayn sugalvojo planą. Jo manymu, prancūzai savo linijose turį tokių vietų kurių dėl karo strategijos negali atsižadėti. Jom ginti prancūzai sugabeno geriausios savo dalinius. Kitais žodžiais tariant, vokiečiai atsivillios prancūzus į iš anksto numatytą vietą ir sutasys kaip reikiant. Gavę materialinį ir moralinį smūgį, prancūzai prašys taikos.

Taip suprastam planui vyk-

dyti reikėjo palankios vokiečiams vietos. Tinkamiausios buvo Verdunas ir Belfortas. Verdunas tą garbę laimėjo dėl dviejų priežasčių: arčiau sias prie vokiečių operatyvinių bazių ir tiesiausias kelias į Paryžių.

Verduno apylinkės kalvotos kai kuriu viršūnės siekia per 300 metrų. Per kalvas tėra vienintelis priėjimas - Mosės upė ir jos pakrančiais keliai. Kalvų viršūnės ir paupys buvo virtę ištiesa tvirtovių grandine. Tose vietose prieš 40 metų mirtis šoko velniška karo šokį ir paguldė apie milijoną prancūzų ir vokiečių ir šiandien akim neužmatomi kapai liudijai, kad ten buvo susiimta iš peties.

### «Skerdikas» gen. Mangin laikosi

Nors vokiečiai ugnies nesi gailėjo, be gynybos nušluoti neįstengė. Kai «Kronprinz» armijos pėstininkai šoko į darbą, iš fortų pasipylusi ugnis juos nukirto kaip lankoj šieną. Po ilgų ir kruvinių durtuvų kautinių pirmosios dur-

tovės - Duaumont ir Vaux - pateko vokiečiams. Laikui užtrunkant pradėjo slūgti ir puolėjų įkarštis bei smogiamoji galia, o prancūzai nesnaudė taip pat. Kaip buvo numatęs vokiečių generolas į ugnį lindo vis nauji prancūzų daliniai. Maršalas Petain suskubo išlyginti taktinę ir kiekybinę vokiečių persvarą. Abi pusės vėl pasijuto lygios. Jei prancūzai negalėjo trauktis dėl garbės, tai vokiečiai nenorėjo nusileisti dėl savo užsispyrimo bei didingai pradėto žygio. Verduno sumanytojas gen. Falkenhayn pasijuto pats belendas į tą maišą, kurį turėjo paruošęs prancūzams.

Visas pasaulis sekė mūsų, kurio aprašymai būdavo dar padidinti. Vyras prie vyro žengė taip tankiai į durtuvų kautynes, kad net nudurtieji negalėdavo kristi žemėn ir būdavo gyvųjų stumiami pirmyn.

Kad ir buvo pasakojimai perdėti, tikrovė buvo dar baisesnė. Antai, liko žemėje užgrūvęs vienas prancūzų dalinys, kurių tik durtuvų galai

kyšojo, tartum žuvusieji durtuvų tvora dar giatų savo žemę.

Viena kalva yra perėjusi daugelį kartų iš rankų į rankas. Dėl joje žuvusių karių skaičius gavo naują ir baisų vardą — «Morthomme» — Mirusis žmogus.

Verduno mūsų iš abiejų pusių turėjo progos išmėginti laimę ir gabumus patys gabi ausi karo vadai. Prancūzai: Petain, Nivelle, Guillaumat, Mangin. Šis paskutinis atsiėmė iš vokiečių prarastas pozicijas, bet tiek sukišo savo vyrų, kad jam teko «skerdiko vardas. Vokiečių žymiausi generolai: Von Gallwitz, von Mudra, von Francois.

### «Kronprinz» atkanda dantis

1916 m. liepos 12 d. vokiečių daliniai paima Souville fortą - tik 4 km. teliko ligi Verduno. Bet gen. Falkenhayn planas pasirodė esąs nelaimingas, nes vokiečiai, norėdami pagriebti prancūzų ranką, pasijuto jie patys bekišą į karo mašiną krumplius. Tiesa, jie sumalė geriausių

## Lietuvos Politinės Istorijos Raida

Taša

Ponų įsi- galėjimas	Lietuvos ir Lenkijos Artėjimo Laikotarpis	Didžioji Lietuvos Valstybė	KAZIMIERAS	1440-1492
			Previligija bajorams.	
			ALEKSANDRAS	1492-1506
			Bajorų seimai	
			ZIGMANTAS II	1506-1548
			Lietuvos statutas - sistemingas įstatymų rinkinys (1529) Prūsijos ordeno sekuliarizacija. (1525)	
			ZIGMANTAS AUGUSTAS	
			Barbara Radvilaitė (lietuvaite) Lenkijos Karalienė (1550) Livonijos prijungimas prie Lietuvos	
			Lietuvos anija su Lenkija	1569
			Protestantizmo plitimas didikuose. Vilnius tapo vienas iš gražiausių rytų Europos miestų.	
Lietuvos ir Lenkijos Artėjimo Laikotarpis	Lietuvos ir Lenkijos Artėjimo Laikotarpis	Didžioji Lietuvos Valstybė	HENRIKAS VALUA	1573-1574
			(Prancūzų karaliaus Karolio IX brolis)	
			STEPONAS BATORY - (Vengrijos Kunigaikštis)	1576-1586
			Karai su Maskva	
			ZIGMANTAS VAZA (Švedų Karalaitis)	1588-1632
			VLADISLOVAS VAZA	
			Karai su Maskva	
			JONAS KAZIMIERAS	1648-1668
			MYKOLAS K. VIŠNIAVECKIS (iš Algirdo giminės)	1669-1674
			JONAS SOBIESKIS	1674-1696
Bendrojo Sugyvenimo su Lenkija Laikotarpis	Bendrojo Sugyvenimo su Lenkija Laikotarpis	Reformų Bandymų Laikotarpis	AUGUSTAS II	1696-1733
			AUGUSTAS III	1733-1763
			STANISLOVAS AUGUSTAS PONIATAUSKIS	1764-1795
			(Paskutinis Lietuvos Karalius)	
			M. Repinas Rusijos ambasadorius	1764-1769
			Pirmasis Rusijos general gubernatorius Lietuvoje	1794-1799
			1-asis Respublikos padalinimas (Tarp Rusijos Prūsijos ir Austrijos)	
			Ketverių metų seimų reformos	1788-1792
			1791 gegužės 3 d. Konstitucija	
			2-asis Respublikos padalinimas	1793
Kosciuskos nepavykęs sukilimas	1794			
3-asis Respublikos padalinimas ir nepriklausomybės galas.	1795			
— Sunaikinė sukilėlius ir užėmė visą kraštą Rusija - Prūsija ir Austrija pasidalino visą Valstybę. Vieni valstybes veikėjai pabėgo į užsienį, kiti pakliuvo į Rusijos kalėjimus.				

## Socialinės Santvarkos Raida

— Ponų Tarybos atsiradimas  
— Privilegija bajorams (1447) davė teisę susigrąžinti pabėgusius savo valstiečius ir teisti, todėl toji privilegija padėjo pagrindą baudžiavai.  
— Privilegija bajorams (1492), kuri padėjo pamatus politinei Lietuvos bajorų galybei.  
— Bajorų seimai - rinkti didijį kunigaikštį jam mirus Pradžioje buvo kviečiami, vėliau renkami seimo atstovai iš apskričių. Nuo XVI amž vidurio be seimo nebebūdavo sprendžiamas joks svarbesnis valstybės reikalas.  
— Bajorai - aukščiausias luomas, turėjęs daugiausia teisių ir mažiausia aregūr. Vieni nintėlė pareiga buvo karo prievolė.  
Valstiečiai - gausingiausias visuomenės sluoksniš, neturįs jokių politinių teisių. Laisvieji neteko savo laisvės, o beteisiai, kurie ankščiau buvo bežemiai dvaro bernai, gavo po plotą žemės ir tapo paprastais valstiečiais baudžiaininkais. Tuo būdu visi valstiečiai susilygino - tapo baudžiaininkais.  
Miestiečiai - didesnių miesto gyventojai gavo teises savarankiškai tvarkytis. Tokie miestai patys rinkdavo savo viršininčius ir teisėjus. Visi miestiečiai pagal verslus buvo susiorganizavę į cechus.  
Dvašinininkai - Nuo XVI amž. bajorija išreikalavo, kad visos aukštesniosios dvasininkų vietos būtų skiriamos tik bajorams.  
— Vyr Lietuvos tribunolo įkurimas (1581)  
— Socialinė padėtis XVII amž. tokia pat kaip XVI amž. Miestiečiai ėmė daugiau skursti, dėl bajorų «aukso laisvių».  
— Valstybė ir visuomenė. Tuo metu, kai Europoje augo galingas absoliutiškos monarchijos su didelėmis nuolatinėmis armijomis. Respublika gyveno visiško prakeikimo laikus. Respublikoje Karalius neturėjo jokios valdžios išlikti lėbavimo kultas Valstybės reformų klausimas nepavyko dėl bajorų laisvės pažeidimo.  
1780 Buvo paruoštas įstatymo kodeksas suteikiantis valstiečiams laisvę, tačiau bajorai pasipriešino.  
Miestai. Nuo 1776 metų visi miestiečiai pasidarė tokie pat beteisiai kaip ir valstiečiai. Jie tik tuo tesiskyrė nuo valstiečių, kad nėjo baudžiavos, o mokejo mokesčius Štaip, kaip ir valstiečiai priklausė pono.  
Valstiečiai buvo beteisiai, išnaudojami ponų. Pasiskūsti nebuvo kam.  
Ukis XVIII amž. vidury buvo sunykęs. Pastangos pakelti ūkį prasidėjo po padalinimo: pagerinti seni keliai, pradėta tiesti nauji, valomos upių vagos.

## Kultūros Raida

Nuo Kazimiero laikų Lietuvos kultūra ėmė skilti į dvi skilti: liaudies kultūrą ir diduomenės kultūrą.  
Liaudies kultūra. Palaikytojai ir saugotojai senovės, kas paveldėta, kas autochtoniška, kas sava, kas lietuviška.  
Diduomenės Kultūra. Įkūnytojai naujovių, kas ėjo iš vakarų ar tai lotyniško krikšto ar tai liuteroniško bei kalviniškos reformacijos, ar lenkiškų «auksinių laisvių» pavidalė.  
Senoji kultūra, kuri buvo perdėm suaugusi su pagoniškuoju kultu, užleido vietą naujai religijai labai pamažu.  
Jėzuitai. Lietuvoje buvo įkurti 1540 mt. ko vai su protestantizmu. Didžiausias darbas buvo steigti mokyklas. 1570 Vilniuje įsteigė pirmąją kolegiją. Be to, vienas iš didžiausių jėzuitų nuopelnų buvo tas, kad pirmi eji susirūpino liudimi. Jie skleidė katalikybę dar pagoniškiems daugelio Lietuvos vietų gyventojams. Jie sakydavo pamokslus lietuviškai. Spausdino lietuviškas knygas. Kaip visoje Europoje taip ir Lietuvoje, Jėzuitai sukūrė savo epochą ne tik tikybiname gyvenime, bet ir visose kultūrinio gyvenimo srityse, o ypač švietime. Jie sukurė ištisą barokinę epochą tiek Europoje, tiek Lietuvoje.  
Antrasis Vakarų Kultūros išsiskleidimas. Liaudies Kultūra. Valstiečių liaudies kultūroje žymių pasikeitimų neįvyksta. Pagonybė nors jau nebeprimykštėje formoje gyveno šalia krikščionybės. Tas pats pagoniška krikščioniškas sinkretizmas ten nevisai praranda savo veidą ir stovi šalia dvaro kultūros iki XIX amž. nors ir gavęs katalikišką ikonografiją.  
Dvaro kultūra. Nuo XVI amž. pabaigos dvaro kultūroje pradeda reikštis naujovių, nes protestantizmą nugalinti katalikybė atnešė į Lietuvą naują stilių.

(B. D.)

prancūzų 10 armijų. bet kas iš to? Nieko nepesė, prakišo ir savo geriausius dalinius. Dėl to plano generolas buvo atleistas iš vyriausio štabo ir pasiūstas su austrų daliniais prieš rumunus, kuriem ten sekėsi neblogai. Jis vėliau mėgino teisintis, kad jo planas vis dėl to buvęs geras, o tariamoji prancūzų pergalė nesanti jokia pergalė, nes "Kronprinz" nebuvo atmuštas, o pats pasitraukęs "straeginiais" sumetimais.

### Bendri kapai

Verduno apylinkėse tebėra bendri karių kapai, kuriuose vienas šalia kito guli taikiai milijonas vokiečių ir prancūzų. Bendra buvo kova - bendras ir amžinas poilsis.

Šią vasarą, minint 40 metų sukaktį nuo Verduno mūšio, kapines aplankė Prancūzijos prezidentas Coty, pats tame mūšyje dalyvavęs. Jis pasakė kalbą, kviesdamas prancūzus ir vokiečius imti pavyzdį iš čia gulintiųjų, kurių amžinas sugyvenimas po skaudžios kovos turėtų skatinti kaimynines ir viso pasaulio tautas į tikrąją taiką. Bet tikriausiai nei kritusiųjų kaulai gyvųjų žodžiams nepatikėjo.

Darbininkas

### São Paulo LIETUVIAI

Rengiamosios Apžvalginės Lietuvos Architektūros Parodos tikslas yra supažindinti mūsų ir brazilų šviesuomenę su Lietuvos architektūra ir kova už Lietuvos nepriklausomybę. Tam tikslui parodoje bus trys skyriai:

I. Apžvalginė Lietuvos Architektūra.

II. Lietuviška ornamentika ir III Gražioji ir pavergtoji Lietuva - Lietuvos genocidas.

Kad ši paroda pasiektų savo garbingą tikslą, lietuvių kolonijos erdvėje nuo š. m. liepos mėn. 21 dienos yra spausdinami «Mūsų Lietuva» ir «Žinios» savaitraščiuose informaciniai ir mokslo apie Lietuvos meną straipsniai. Likti šiol yra atspausdinta:

«Mūsų Lietuva» nr. 371 So-dybos išplanavimas Aukštaičiuose nr. 372 Lietuvos liaudies architektūra 374. «Lietuviško kryžiaus ornamentika» nr. 376 - «Lietuvos Architektūros Raida: nr 379 «Lietuvos Politinės Istorijos Raida».

«Socialinės Santvarkos Raida, Kultūros raida».

«Žinios» nr 408 «Lietuviška Ornamentika Architektūros Parodoje» nr. 409 «Lietuviškos Meno Puošmenos» nr. 412 «Lietuviškas Kryžius Architek-

tūros Parodoje» nr. 417 «Lietuvos Architektūros Raida» nr. 418 «Lietuvos liaudies menas».

Po to seks nuosekliai visa eilė straipsnių «Mūsų Lietuva» ir «Žiniose» apie mūsų lietuvišką didingą architektūrą rinkę dailę.

Šie visi straipsniai ir mokslinė medžiaga yra išversta į portugalų kalbą ir neužilgo pasipils po brazilų kultūrinę spaudą.

Nuosėklesnei informacijai, nuo š. m. lapkričio mėn 5 iki 24 d. S. Paulo Muniipal Bibliotekoj (Rua Xavier de Toledo rengiamas tipingiausių parodos pavyzdžių pavaizdavimas, Pirm. Liet. Architektūros Parodos trisavaitinis Triplikas. (lėjimas visiems laisvas).

Po tokios informatyvinės apšvietos seks pati didžioji paroda, kurią reikėtų atidaryti kuo iškilmingiausiai. Tam yra pakviestas mūsų Liet. Kat. Bendruomenės Choras ir kviečiamos visos liet. Organizacijos S. Paulyje.

Parodykime laisvajai brazilų tautai, kad Lietuva ne tik buvo didinga praeityje geografiniu dydžiu, bet taip pat savita aukšto lygio kultūra. Neslėpkime, kad Lietuva tremtyje tęsia savo prabočių at-

gimusios tautinės kūrybos uždavinius, nesigėdinkim prašyti pagalbos iš laisvojo pasaulio brutaliausiai komunistų žudomi ir Rusijos pavergtai Lietuvai. Lietuva laukia išlaisvinimo! Mūsų drąsa te parodo ne žodinė dokumentinę medžiagą.

Kiekvienas didesnis darbas yra surištas su išlaidomis. Didžiausias dabartinis mūsų rūpestis yra atspausdinti portugalų kalba dailę leidinį apie Lietuvos Architektūrą ir liaudies dailę. Spaudai viskas yra paruošta bet spausdinti mui dar neturime lėšų.

Mielas tautietei, tik bendromis jėgomis ir tavo pinigine parama atsiėksime savo tikslų. Prisidėkite savo auka prie didelio lietuviškos kultūros darbo.

Stat Inž Mik Ivanauskas  
Parodos Organizatorius

### Per Sovietus kelianja... anekdotas

Sovietuose pasikeitė valdžia, bet kalėjimai nepasikeitė, tik juose atsirado nauji kaliniai. Naujai atgabentasis į kalėjimą klausia ten sėdintį:

«Sakyk, drauge, už ką tu čia sėdi?» Seniau pasodintas paaiškino.

«Už tai, kad aš blogai kalbėjau apie Staliną».

O dabar tu pasakyk, už ką tave čia dabar atgabeno?» Naujai atėjęs atsakė.

«Už tai, kad aš dar nenus-tojau gerai kalbėjęs apie Staliną».

-o-

Pakelti žemės ūkį yra naujauja mada Maskvoje. Už gerą darbą buvo pristatyta eilė prysakinų veikėjų Chruščio vui, kad pagirtų ir apdovano-tų Chruščiovas klausia vieną prysakinį. «Kur tu, drauge, dirbi?»

Tas atsako, «Aš nežinau». Chruščiovas, nustebintas, kaip jis nežinaš, kur dirba, pakartotinai klausia, kokiam kolchoze ar sovchoze. Klausiamasis prysakinis atsako ta da, «Taip, aš dirbu dideliame kolchoze, kuris vadinosi... ir tyliai prašnabzdėjo - «Stalinas», o dabar kaip jis vadinasi - nežinau».

-o-

Po didžiųjų įvykių Sovietuose, kuriuose buvo suniekintas Stalinas, iš naujo pagarbintas Leninas ir koegzistencija ėmė vykdyti po lais-

(pabaiga 4 pusl.)



## Mildutė ir jos karvytė

Gyveno vyras su žmona ir turėjo dukterį Mildutę. Žmona numirė ir paliko Mildutei savo pasoginę karvytę. Vyras neilgai laukęs vedė ir paėmė pačią Laumę, raganą. Toji atėjo su trimis savo dukterimis: vyresnioji buvo vienaakė, antroji triakė, o jaunesnioji su keturiom akim.

Laumė labai nekentė savo podukros Mildutės. Nuolat va rydavo ją galvijų ganyti. Vieną dieną genant Mildutei įdėvė pamotė linų pundeļį ir paliepė, kad ligi vakaro ganydama suverptų.

Ganė Mildutė ir verkia. Pamotė beverkiandį jos pasoginę karvytę ir tarė: «Neverk, Mildute! Paimk linus, kišk man į vieną ausį, o iš antros trauk». Mildutė taip ir padarė. Vakare parginė su gražiausiu verpalu.

Kitą dieną įdavė Laumė du pundeļius linų ir išsiuntė vienaakę savo dukterį, kad žiūrėtų, kaip eia Mildutė suverps tiek daug linų. Paganė truputį Mildutė ir sako Laumės dukteriai: «Duok aš tau pajieškosi galvą!» Bejieskodama dainuoja:

Čiučia, liula vieną akele!

Čiučia, liula vieną akele!

Ėmė ir užmigo Laumes duktė. Mildutė skubiai įkišo linus pro vieną karvytės ausį, ištraukė iš antros. Nubudu si vienakė rado jau suverpta. Vakare, parginus namo, Laumė nubaudė savo dukterį kodėl ji nematė, kaip Mildutė verpia.

Trečią dieną kartu su Mildute Laumė išleido triakę savo dukterį Paganiusi Mildutė vėl sako: „Duok aš tau pajieškosi galvą!“ Ir vėl dainuoja:

Čiučia, liula vieną akele!

Čiučia, liula antrą akele!

Čiučia, liula trečią akele!

Dainavo ir užmigdė. Nubudusi Laumės duktė rado jau suverpta. Parginus vakare, ir ši gavo lupti, kad nieko nematė.

Paskum jau siunčia Laumė tą savo dukterį, kuri su keturiom akim. Mildutė vėl jieškojo galvą, čiučiavo, liuliavo tris akis, bet užmiršo ketvirtoją. Laumės duktė, nemiegodama viena akimi, viską matė. Parginus papasakojo motinai.

Dabar Laumė atsigulė ir apsimetė serganti. Dejuoja ir sako savo vyrui: „Pajauk tą karvę ir duok man jos mėsos. Jei nepajausi, ir neišgysiu“. Gaila seniui karvės, bet dar labiau gaila pačios. Nebežino, kas daryti. Pagaliau paėmė peilį ir galanda.

Mildutė nubėgo gurban pas savo karvytę, apsikabino ir verkia. «Tėvas jau peilį galanda, tuoj tave pjaus...» Karvytė ramina: «Neverk, Mildutė! Pjaus mane, tegu sau pjauna. Papjovus sius tave žarną darinė. Kai prapjausi ma-

no knygas, rasi ten du grūdus: vienas obuolio, antras miežio. Tu paimk tuos grūdus ir pakask: vieną vienoj vartų pusėj, antrą — antroj. Tai bus tavo krautis».

Mildutė viską padarė, ką jai karvytė sakė. Vieną rytą atsikėlė ir nustebė: vienoj vartų pusėj išaugusi obelis su aukso obuoliais, antroj — vyno šulinys. Daug kas norėtų nusiskinti tų obuolių ir atsigerti vynu, bet negali. Jei tik svetimas prieina, obelies šakos tuojau pakyla į viršų, o vynas nusileidžia giliausiai. Kai Mildutė prisitartina skinti obuolių, tai obelis palenkia dar žemyn savo šakas. Kai ji eina semti vyno, tai tas vynas iškyla augštin.

Laumė dar daugiau pradėjo nekęsti savo podukros. Vi-

saip ją vargino ir vis po laukus varinėjo. Tačiau Mildutė diena iš dienos garsėjo su savo kraičiu. Tasai garsas plačiai pasklido po visą kraštą. Kalbos nuėjo net ligi karaliaus rūmų. Išgirdęs apie tai, karalaitis sumanė pats viską pamatyti. Pasiėmė tarnus, sėdo puikion karieton ir išvyko.

Kiek jis dfenų važiuo, tiek bet privažiavo šituos vartus, kur tie prajovai buvo. Tuojau išlipo iš karietos ir žvalgosi. Pamatė pro langą Laumę. Greitai papuošė savo dukteris ir išsiuntė karalaitis pasitikti. Šis paprašė nusikinti obuolių ir pasemti vyno. Viena mėgina antra, trečioji — niekas neišeina. Tada karalaitis suprato kad čia kažkas ne taip.

Jis įėjo į trobą ir sako Laumė: «Turi būti dar viena mergaitė, kuri galėtų paskinti obuolių!» Laumė ginusi: «Ne», sako, «daugiau nėra pas mus! Čia visos». Tuo tarpu pasipainiojo kalaitė ir ėmė loti: «Čiaučiū! Yra dar viena, bet toji po duonkubiliu pavožta». Laumė spyrė kalaitėi ir suriko. «Ar nenutili tu, brude!» Kalaitė vis lojo

ir tą patį sakė.

Mato Laumė, kad nebegalės ilgiau slėpti. Visa pikta įėjo viralinė, atvožė kubilą ir sumurmėjo: «Paskrebėle, papečkėle, lišk iš po kubilo». Tyčia apiplyšusia, neprausta atvedė pas karalaitį. Bet ir tokia Mildutė jam labai patiko. Karalaitis išsivedė ją prie vartų. Kai tik Mildutė priėjo, tuoj obelis palenkė šakas žemyn, o šulinyje vynas pakilo į viršų. Paskyė jį obulių ir pasėmė vyno. Karalaitis paliepė tarnams išmaituoti Mildutės kojas ir ūgi. Žadėjo netrukus atsiųsti jai puikius rūbus, batelius ir pasiimti į savo rūmus.

Kaip karalaitis sakė, taip buvo padaryta. Atvyko tarnai atvežė Mildutei papuošalus ir liepė pasirengus laukti karalaitis. Bet Laumė vėl pavožė Mildutę po kubilą, o su jos suknelėmis apvilko antrąją savo dukterį. Sunkiau buvo su bateliais. Niekaip ne galėjo apauti, nes raganiškės tės kojos per didelės buvo. Laumė aptašė kojas ir vargais negalais apavė.

Atvažiavo karalais su savo palydovais ir su dviem karietom. Vienoje karietoje paso dino jaunąją, antroje pats atsisėdo ir važiuoja tuoktis. Važiujanti per girią, nusileido medyje gegutė ir užkukavo:

Ku-ku! Karalaiti, ku-ku!

[tu čia veži?

Ku-ku! Ne savo mergele,

[ku-ku! Laumės raganėlė!

Ku-ku! Pasižiūrėki, tik ku-

[ku! Pilna karieta!

Ku-ku! Juodo kraujelio!

Karalaitis paklausė gegutės ir sustojo pasižiūrėti. Patikrinęs rado, kad karietoj važiuoja ne Mildutė, bet Laumes raganos duktė. Liepė išmesti ją, sugrįžo atgal ir užkūrė Laumę, kad atvestų gražiąją dukterį. Laumė labai nenorėjo, kad Mildutė karaliene taptų. Ji visaip atsikalbinė-

— Šį sekmadienį kartu su moksleiviais ateitininkais į Bom Retirą vyks būrelis lietuviškos mokyklos mokinių. Mokiniai programoje padainuos tris daineles ir padarys pora incenzavimų.

Marcelina Šataitė padainuos vieną dieną solo.

Kartu su mokiniais rengiasi ir dalis tėvelių. Autobusas iš Vila Zelinės išvažiuos trečią valandą po pietų.

— Lietuviškos mokyklos mokiniai jau pradėjo mokyti kalėdines giesmes.

— Kalėdinė vaikų šventė Vila Zelinoje šiemet bus gruodžio 30. Programoje bus suvaidintas gražus trijų veiksmų vaidinimas «Kalėdų Senelis».

Sventės proga, taip kaip ir pernai bus įteiktos premijos atsižymėjusiems mokiniams.

jo. Karalaitis supyko ir pasakė galvą nukirsiąs Laumėi, jei neduosianti. Ką darys Laumė, turėjo duoti. Atvožė kubilą ir suriko: «Paskrebėle, papečkėle, lišk iš po kubilo!» Mildutė nusiprausė, apsitaisė. Tokia ji graži ir meili buvo, kad karalaitiui net širdis apsalo bežiūrint. Netrukus susėdo visi važiuoti. Vos tik pajudėjo Mildutės karieta tuojau pakilo obelis ir vyno šulinys. Abudu eina kartu: vienas vienoj karietos pusėj antras antroj. Važiujant per girią, daug linksmiau užkukavo gegutė:

Ku-ku! Karalaiti, ku-ku!

[Tai dabar veži!

Ku-ku! Tai savo mergele!

Kai atvažiavo į rūmus, tai obelis pasiliko vienoje durų pusėj, o šulinys antroj. Karalaitis tuojau vedė Mildutę, ūgai ir gražiai gyveno.



Viktoras Šimaitis

## Riesutukai ir Dantukai

Dievas davė dantukus,  
Jais kramtau riešutukus,  
O bobutė be dantų,  
Neįkanda riešutų.

— Bobutėle, pasenai,  
Kur danteliai, ar žinai?  
Riešutėlių daug kramtei  
Ir po vieną išbarstai?...

— Vyturėli, tai tiesa,  
Bet dainelė ne visa:  
Jei per daug kramtysi tu,  
Pats paliksi be dantų.

Štai turiu tau spaustukus:  
Traiškyk jais riešutukus.  
Pamėginsi — tuoj patiksi,  
Ir sveiki dantukai liks!



Vytė Nemunėlis

## BATUKAI

Mes, batukai šlepečiukai,  
Su geros odos padais.  
Nešim kojas kaip arkliukai,  
Jei mokyklon Algis eis.

Mes, batukai šlepečiukai,  
Baisiai baisiai nenorom  
Jį per pertrauką nešiosim  
Po suolus atžagariom.

Mes, batukai šlepečiukai,  
Jei per balą tyčia bris,  
Algio kojas sumaišysim,  
Algis rėkdamas parkris...

Mes, batukai šlepečiukai,  
«Trečias bėk», jei Algis vys —  
Per kalnelį — kaip kiškiukai  
Per klanelį — kaip žuvis!

Vis naujus naujitelaičius  
Kaip iš krautuvės avės,  
Vakare jei prie lovytės  
Mus gražiai sau pasidės.

Vieną jei numes pas krosnį,  
Kitą — kažkur po slenksčiu,  
Mes, batukai šlepečiukai,  
Tuoj susirgsim slogučiu.

«Čy, ačhy!» per visą dieną,  
Krypu krypu vos ne vos.  
«Čy, ačhy!» susirgs Algutis  
Susiėmęs už galvos.

Atžymėti ir paremti PIRMAJĄ APŽVALGINE  
LIETUVOS ARCHITEKTŪROS PARODĄ, rengiamas

Brazilijoj gyvenančių lietuvių rašytojų ir poetų,

## Literatūros Vakaras,

Kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 4 d. 16 val.

VILA ZELINOS GIMNAZIJOS SALEJ.

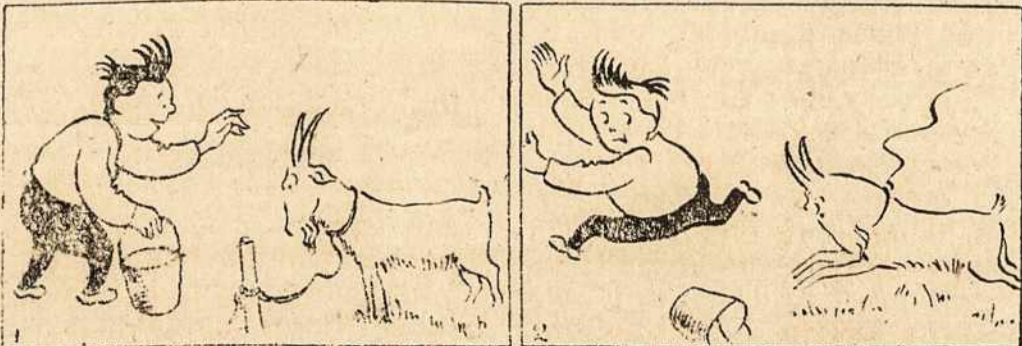
Vakara globoja kolonijos kepelionas kun Pijus Ragažinskas.

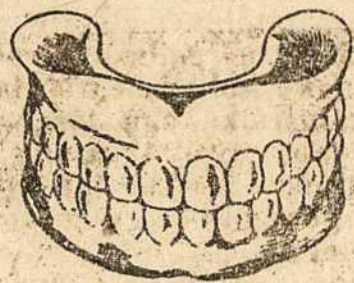
Pakvietimus galima gauti. Vila Zelinioj: «Mūsų Lietuva» Redakcijoj, pas Vyta Tūjonėlį užkandinėj, Karolę Pažeraitę, Magd. Vinkšnaitienę, Hal. Mošinskienę, Mar. Kindurienę, Petrą Šimonį, Mieste: «Žinių» Redakcijoj ir pas Juozą Karpavičių. V. Anastazijoj: pas mok. Stasį Kubiliūną. Moinho Velho pas Juozą Lukoševičių, Parque das Nações, pas Stasį Jurevičių.

(pabaiga iš 3 pusių.)

vąjį pasaulį Chruščiovas — visa šių trijų vadų veikla apibūdinama kiekvienam po vieną žodį.

Leninas — marksistas, Sta linas — sąjūstas, Chruščiovas — turistas.





## Dantu Klínika

Dr. JOAQUIM  
PACIFICO JUNIOR

Dantu chirurgas

Dentadurų ir judamų aparatų specialistas.

Priėmimo valandės kasdien: nuo 8 ligi 11 val.,  
ir nuo 17 ligi 21 val.

Konsultorija yra Vila Zelinoje, Avenida Zelina, 752

Saugiausia pinigams vieta yra

**BANCO MOREIRA SALES S/A.**

Jo skyrius yra ir Vila Zelinoje, Av. Zelina 970  
Daug lietuvių čia atidarė einamasias sąskaitas. Čia galima apmokėti mokesčius, už šviesą ir kitas pinigines operacijas atlikti.

## Industria e Comercio de Calçados

*Motelton's Ltda.*



SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims,  
panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 626 -- São Paulo



*Atelier de Modas*

**ALEXSANDER BAGDONAS**

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 273 — 4 AND. — SALA 2  
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

## Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI  
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų,  
įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-  
fagonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA  
ISSIMOKEJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

## ESCRITORIO «VILA ZELINA» IRMĀOS BAUZIS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 551

Praça São José, 8 Sal. 1 e 2 - V. Zelina - S. Paulo

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balanços
Dis. rat. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

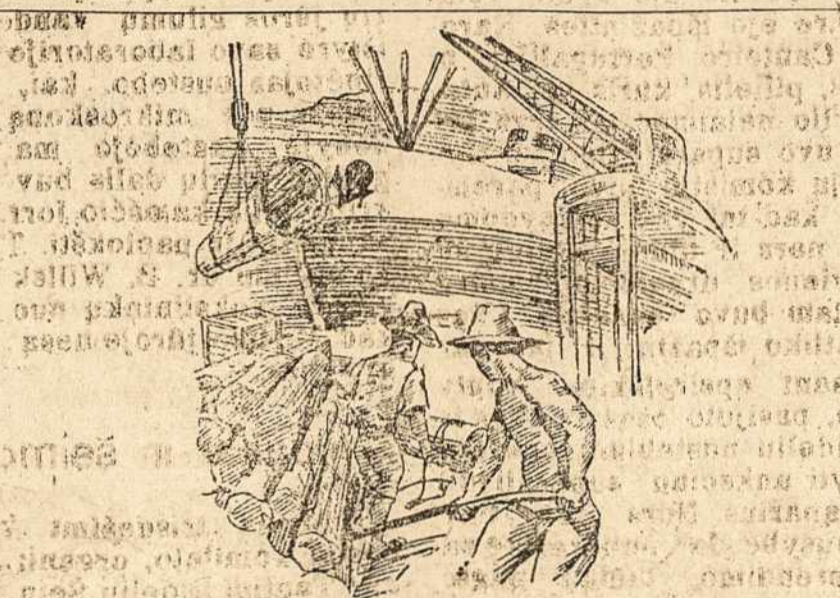
## Pirkimas pirkimui nelygus.

Reikia žinoti kur pirkti.

Jeigu reikia statybai medžiagos,  
indų ir kitų reikmenų prieinamomis  
kainomis, tai kreipkis į sandėlį.

## LAPIENIS & JAKUTIS LTDA.

Av. Sapopemba 18-A — Vila Celeste



## PRANAS & CIA. LTDA.

Madeirasas em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0229

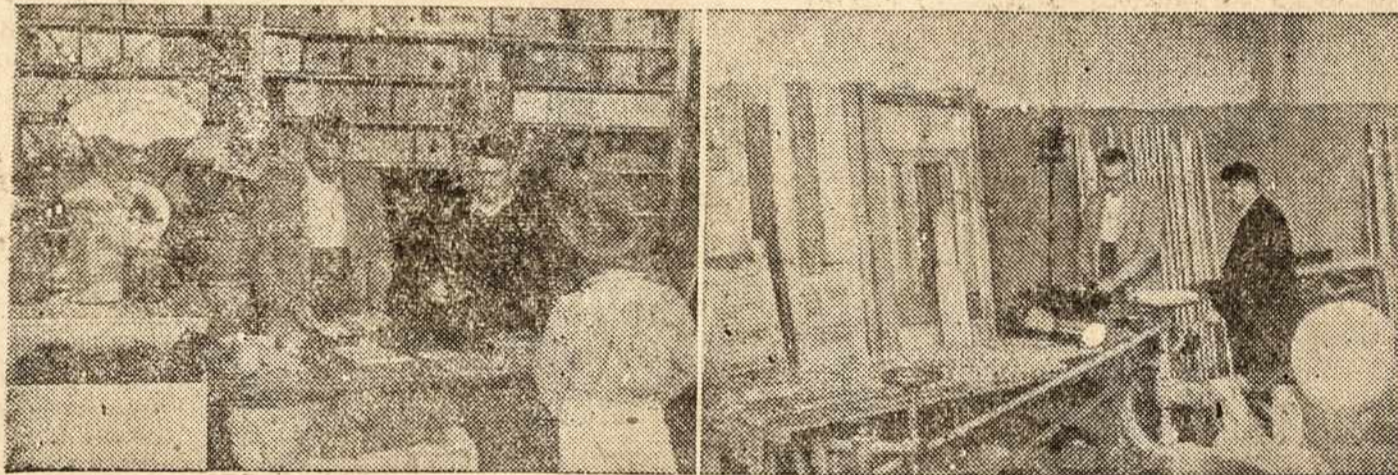
Enderço Telegrafico: «CABIUNA»

Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de  
Nanque - Estado de Minas Gerais

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių  
krautuvė tikrai pas

## JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.



RUA COSTA BARROS, 34-C

VILA ALPINA

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

## IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas,  
kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau  
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,  
įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835  
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967

SÃO PAULO



## Cervejaria Columbia J. A.

Saldio ir karščio metu sveikiausia yra gerti alus MOSSORO,  
juodas bėt s anus.

Arba alus COLUMBIA: Pilsen extra,  
Strassburg, buteliais ir pusbuteliais.  
Mėgstantiems: Guaraná, Gazoza Colum-  
bia ir Agua Tônica.

Centralinė Raštinė ir sandėlys:  
Compinas: Rua Andrade Neves, 103  
Fone: 3-935 e 3 936

Skyriai: S. Paulo -- Al. Dino Bueno, 702 — Fone: 51-4485  
Santos - Rua General Camara, 292 Fone: 25 636



# MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 706 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

— Parque das Nações pradėtos lietuvių kalbos pamokos vyksta sekmingai. Tai yra ženklas lietuvių susipratimo. Reikia tikėtis, kad Bom Retiro ir apylinkėse lietuvių sukrutę veikti, irgi pasvarstys apie galimybę suorganizuoti bent vieną kart savaitėje lietuvių kalbos pamokas.

— Rio de Janeiro lietuvių uoliai ruošiasi savo vakarui, kuris bus 27 d. šio mėnesio. Programoje neilgas, bet įdomus vaidinimas «Kas aš esu». Karijokai laukia ir paulistų atsilankant.

— Praėjusį sekmadienį Vyru Brolijos susirinkime, tarp kitų dalykų, iškeltas sumanymas lapkričio mėn. suruošti pikniką į Santos. Piknikas yra numatytas 18 d. lapkričio.

— 25 d. lapkričio šv. Cecilijos šventė ir naujų vitražų pašventinimas.

— Gruodžio mėn. 2 d. S. Paulo ir Rio de Janeiro lietuvių susitikimas N. S. Aparecidoje. Programoje numatyta mišios, kryžiaus keliai, bendras pasitarimas, susipažinimas. Ši kelionė į Aparecidą ir visos maldos bus aukojamos už pavergtos Lietuvos išlaisvinimą. Laikas pagalvoti kur kas vyks ir ilgai nelaukiant užsirašyti.

Kiek kainuos kelionė į Santos ir Aparecidą bus pranešta sekančiame numeryje.

## SIUNTINIŲ SIUNTIMAS LIETUVON SUSTABDYTAS

Banco do Brasil potvarkių siuntinių (maisto, drabužių, vaistų) siuntimas Lietuvon yra sustabdytas. Ši potvarkį Banco do Brasil grindžia neturėjimu prekybinės sutarties su Lietuva. Yra daromi žygiai, kad šis potvarkis būtų atšauktas. Iš Amerikos Lietuvon galima siųsti siuntinius. Tik žinoma, doleriais gana brangiai atsieina.

— Spalio m. 10 d. Vila Beloje staiga mirė Simanas Strolia, virš 50 m. amžiaus kileš nuo Anykščių, buvo ne vedęs. Brazilijoje giminių neturi.

— Šį sekmadienį bus šliūbas Mario Joteikos su Terezinha Boscollo.

— Viena šeima išvykusi iš Brazilijos Lietuvon, čia liku siems pažįstamiems rašo ir prašo pagalbos drabužiais. Lietuvoje visai ka kita rado, negu propagandistai skelbė. Bet kelio atgal jau nėra.

— Spalio m. 4 d. iš Vila Zelinos išvyko Lietuvon Pranas Šingūda kartu su savo senute, 82 m. motina.

## LAIŠKAI

Kun. A. Milui, St. Remenciui, Juozui Širbinskui, St. Krasovskiui, Ant. Satkūnui, Leonorai Žukienei, K. Talaiai V. Tatarūnui, J. Smiky-nui, St. Milinavičiui, V. Balčiūnui, A. Antanaitytei, J. Se-liokui, An. Krutulienei, Robertui Mockui, Anelei Ambrazevičienei, J. Masiui, Al. Grauskui, J. Paukščiui, J. Skorupskui.

## ATEITININKAMS

Ateinantį sekmadienį (spalio 21) mėnesinį kuopos susirinkimą 4 val. po pietų, vi si prašomi prieš susirinkimą perskaityti paskutiniam «Ateities» numeryje tilpusį Federacijos vado prof. S. Sužiedėlio straipsnį «Teauga jūsų žinojimas, testiprėja pasyrižimas». Šia tema susirinkime bus pravesta pašnekesys. (Gera būtų atstnešti straipsnio tekstą.)

## KLEBONIJOS STATYBA

Jei ne viduryje savaitės pasitaikys lietus, tai šią savaitę jau būtų buvę baigtos pirmojo augšto sienos Lietuvos truputį sutrukdė, bet nežinrint sutrukdymo jos gerokai pakilo.

Visi Prašomi Statybą Paremti savo Auka.

## LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIJOSJ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje Valdyba praneša, kad 1956 met. spalio mėn. 28 d. 16 val. (4 val. po pietų), šaukiamas visuotinis Lietuvos Sąjungos Bra-

## VISI DALYVAUKITE ŠEIMYNIŠKAME BOM RETIRO LIETUVIŲ

### VAKAR E

Vakaras įvyks šį sekmadienį spalio mėnesio 14 d.

“Laso-Brasileiro” salėje, R. da Graça, 608.

Vakaro pradžia 3 val. p. d. Meninė programa 6 val. Programą išpildys Bom Retiro lietuviškas jaunimas talkininkaujant zeliniečiams

zilioj narių susirinkimas, kuriame bus svarstomi labai svarbūs Sąjungos reikalai. Visų narių dalyvavimas yra būtinas. Susirinkimas įvyks Sąjungos patalpoje — Rua Lituânia, 67 — Moóca.

## Valdyba.

— Makuškų šeima kviečia gimines ir pažįstamus į mišias-egzekvijas už mirusius šeimos narius, ateinantį pirmadienį, spalio m. 15 d. 7:30 val. Vila Zelinoje.

## PAIEŠKO

Adelinos Bernikytės, išvykusios iš Lietuvos (iš Nėčių kampo ir Nartelio kaimo, Mariampolės valsč., Pietų Amerikon, ištekejusios pavardė ne žinoma. Turintieji žinių prašomi pranešti kun. P. Ragažinskiui, caixa postal 4118 S. Paulo.

## IDOMIOS PASKAITOS APIE SPIRITIZMĄ.

Pradedant spalio m. 21 d. per Radio Nove de Julho 9 val. vakaro, bus transliuojamos įdomios paskaitos apie spiritizmą (spiritizmo prigimtis, tikslai, įvairios jo formos, doktrina. Įsi kūnijimo problema ir t. t.). Paskaitas skaitys Frei Boaventura Klippenburg, OFM, Petrópolis seminarijos profesorius. Paskaitas skaitys radijo auditorijoje. Jei auditorija ne-

## LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ METRAŠTIS

Kelis kartus liet. periodinėje bei technikinėje spaudoje buvo rašyta, kad jau norima pradėti spausdinti Liet. Inžinierių ir Architektų metraštį, kuris apims visame pasaulyje gyv. liet. inžinierių ir architektų profesinę, mokslinę, organizacinę bei visuomeninę veiklą nuo 1945 iki 1956 metų, su plačia visokiariopos inžinierių veiklos apžvalga nepriklausomoje Lietuvoje.

Kad pradėti metraštį spausdinti, mažiausia yra reikalinga bent 400 prenumeratų, o jų iki šiol yra gauta tik 101. Pinigai yra labai ir tuojau reikalingi spausdinimo darbui apmokėti. Minimalinė ir tik vienkartinė prenumerata metraščiui yra 3 US dol.

Vienas kolega metraščiui prisuntė 100 dol., o kai kurie kiti po 4, 5 ir 10 dol. Didesnė auka mielai laukiama ir bus metraštyje atžymėta.

Šiuo laišku kreipiamasi į didžią gerb. kolegą ir greitai laiku laukiama atsakymo kaip žemiau nurodyta:

— Siunčiu parašytą trumpą ir skelbtiną biografiją bei visuomeninės veiklos žinias.

talpins klausytoin, tai persikels į kūrijos salę. O jei ir ta būtų per maža, tai persikel tu į katedrą Spalio m. 9 d. vakaro neužmirškite atsukti radijo Nove de Julho.

## Escritório IDEAL de Contabilidade

João Tatarunas

CONTADOR

Priimame knygrašybos darbus visuose miesto rajonuose. Legalizuojam dokumentus naujom firmom ir bendrovėm. Paruošiam įvairaus pobūdžio kontraktus ir jų pasikeitimus. Tautiečiams kurie nori įsisteigti, prekyboj ar pramonėj, duosim visas reikalingas informacijas.

Rua Taquari, 19 - s/4 - (Esq. R. da Moóca)

## Klausykis São Paulo Lietuvių Kultūrinės Radio Programos

Iš Radio Nove de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 14 ligi 14:30 val., banga 540 klc.

Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol jį rems susipratę lietuviai.

Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per paštą finansų komisijos išdinininko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ragažinsko vardu šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo.

## Buhalterijos raštinė “Nascimento”

Nelson do Nascimento

Guarda - Livros Reg. C. R. C. SP. N.º 21.174

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Raštinė: Avenida Zelina, 956 — Vila Zelina. Greiti laiku versikels į naujas patalpas, į avenida Zelina, 831, šone bažnyčios.

## SIUVYKLA “GUERRIERO”

Vytalio Guerriero

Specialistas vyriškų ir moteriškų rūbų. Siuva išsimokėjimui, per penkis kartus.

Pasirinkimas įvairios medžiagos, taip pat baltinių. Rua Inhagapi, 7 - (pirmiau Rua 6) - V. Zelina - S. Paulo

Spalio mėn. 13-14-20-21 d. V. Zelinoje bus

## DIDELIS KERMOŠIUS

Kermošiu prašomi paremti fantais, (prendomis). Iš anksto kviečiami visi dalyvauti.

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

— Siunčinti man dol. ir auką.

— Sutinku ar ne savo adresu talpinti metraštyje.

Iš Jūsų galima greičiau gautas atsakymas į šį laišką ir taip reikalinga Jūsų parama labai žymiai prisidės prie metraščio turimo vertingumo bei geresnio ir gražesnio jo išleidimo.

Visa minėta siųsti šiuo adresu:

K. Krulikas, 160 Hendrix St. Apt. 5, Brooklyn 7, N. Y. U.S.A.

Iš anksto kolegai nuoširdžiausia padėka. Metraščio Redakcinė Komisija Brooklyn, N. Y. 1956 m.

(pabaiga iš 1 pusl.)

Ir prof. Damušis skatina: «Visi kurie gyvena katalikybės-lietuviybės idealais, yra kviečiami įjungti į Federacijos katalikiškosios akcijos darbus». Iš tų darbų ypač suminima jaunimo stovyklavietės įkūrimas, bendradarbiavimas su lietuviškomis kytojomis Lietuvaui Seserų institute, rėmimas jaunimo spaudos ir kt. — Dr. J. Dgl.

## KOKS LIETUVIŲ PROCENTAS STUDIJOJA?

Po puošnia nuotrauka lietuvių studijuojančio jaunimo delegacijos pas JAV viceprezidentą Nixoną, žurnalas «Lietuvių Dienos (rugsėjo nr.)» de savo išanginį straipsnį — prof. K. Pakšto apskaičiavimus — koks kur lietuvių jaunimo procentas studijuoja. Pagal prof. K. Pakštą. «1000 gyventojų į augštuosius mokslus leidžia štai kuriuos jaunimo skaičius:

Liet. tremt. Vokietijoje, 1946 m. — 333

Neprikl. Lietuvoje 1938 m. — 2.4.

Naujoji liet. išeivija JAV ir Karadoje 1956 m. — 200,

Senoji liet. išeivija JAV 1956 m. — 0.6.

Sovietų okupuotoji Lietuva 1955, — 5.4.

Visa Sovietų Sąjunga 1955 m. — 80

JAV 1955 m. — 14,6,

Kanada 1955 m. — 5,4,

Šveicarija 1950 m. — 3,1,

Vakarų Vokietija 1950 m. — 2,1,

Prancūzija 1951 m. — 3,5,

Estija 1939 m. — 4,0,

Estija 1939 m. — 4,0.

## SIUVĖJAS

POVLHAS AMBROZEVIČIUS. Rua Inhagapi, 9 - V. Zelina (prasideda iš Av. Zelina, 595)

## PAIEŠKOJIMAS:

Uršulė Dirvanauskaitė-Kašionienė, gyv. Rua Marechal Malet, 77, Vila Zelina São Paulo, paieško Adelę ir Antaną Dirvanauską, ankščiau gyv. Rio Grande do Sul.